

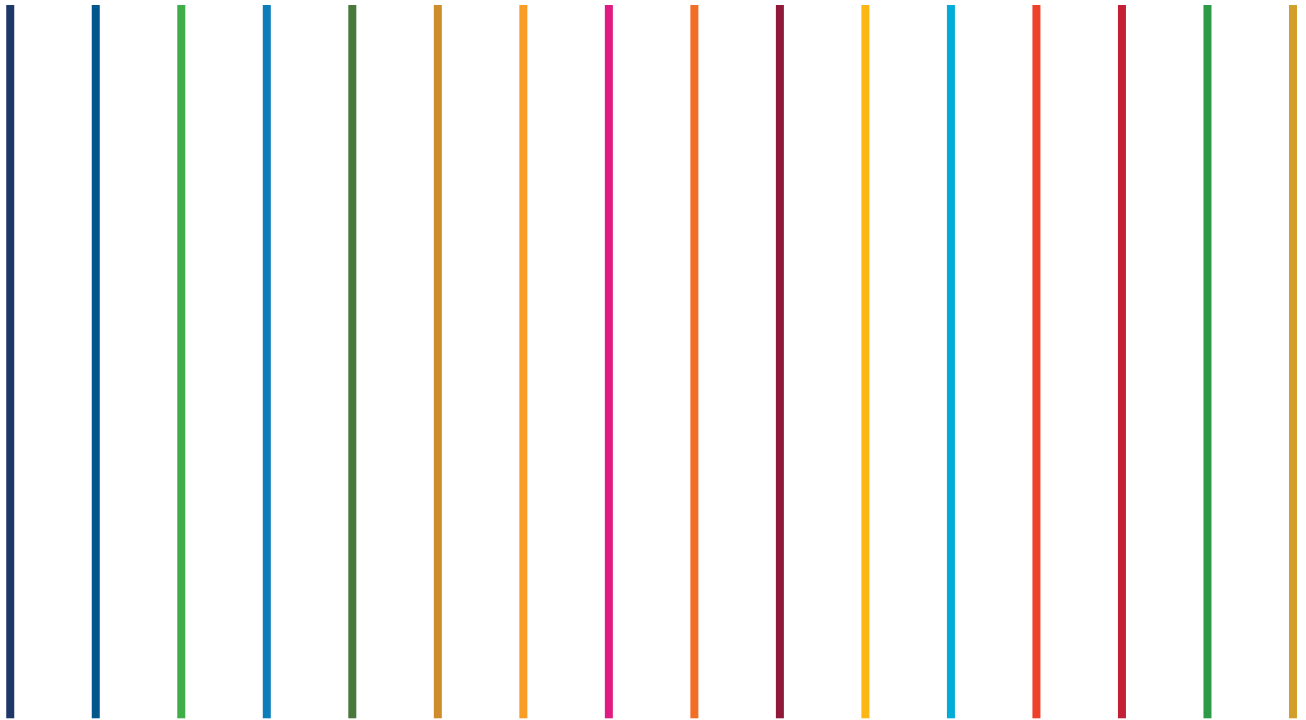

ევროკავშირი
საქართველოსთვის
The European Union for Georgia

ზემოქმედების გაზომვა

„მხოლოდ იმის მართვა შეიძლება, რაც იზომება...“
ძველი საქმიანი გამონათქვამი

შესავალი

გამარჯობა. კეთილი იყოს თქვენი სტუმრობა ონლაინ სახელმძღვანელოში, რომელიც სავსეა საკუთარი სოციალური ბიზნესის დასაწყებად საჭირო პრაქტიკული რჩევებითა და მასალებით.

სახელმძღვანელოს წინამდებარე ნომერში თქვენ გაეცნობით ბიზნესის ისეთ იდეებს, რომლებსაც საზოგადოებაზე გავლენის მოხდენა შეუძლიათ, მიიღებთ ინფორმაციას მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში არსებული სოციალური საწარმოებისა და ქსელების შესახებ. ვიმედოვნებთ, რომ ეს ინფორმაცია ადამიანებს, განსაკუთრებით ახალგაზრდებს, საკუთარი სოციალური ბიზნესსაქმიანობის დაწყებაში დაეხმარება.

წინამდებარე სახელმძღვანელოს მიზანია, დაეხმაროს სომხეთისა და საქართველოს ახალგაზრდულ ორგანიზაციებს საკუთარი შესაძლებლობების გაძლიერებაში არსებული სოციალურ-პოლიტიკური და ეკონომიკური მრავალფეროვნების გათვალისწინებით. ის განკუთვნილია კერძო მეწარმეებისა და სოციალური მეწარმეობის სფეროში მომუშავე ორგანიზაციებისათვის მათი ცოდნის, გამოცდილების, ლიდერობის უნარებისა და მდგრადობის გასაძლიერებლად.

სახელმძღვანელოს რჩევების გათვალისწინებისა და გამოყენების შედეგად თქვენ:

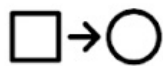
- უკეთ გაიგებთ სოციალური საწარმოების მოდელების ღირებულებასა და მიზნებს;
- მიიღებთ ცოდნასა და გამოცდილებას რეალური სოციალური საწარმოების მაგალითებიდან;
- შეძლებთ სახსრების მოზიდვის და შემოსავლების მოდელების იდენტიფიცირებას;
- გაიაზრებთ შემოსავლის მიღების მოდელებზე წარმატებით გადასასვლელად აზროვნების შეცვლის აუცილებლობის მნიშვნელობას;
- უკეთ გაიგებთ თემის განვითარების აუცილებლობის მნიშვნელობას;
- თქვენი ორგანიზაციისა თუ სოციალური საწარმოსთვის გამოიყენებთ ისეთ პრაქტიკულ საშუალებებს, როგორცაა „სთორითელინგი“ (ამბის თხრობა) და ბრენდირება;
- შეისწავლით და დანერგავთ ზემოქმედების შეფასების მეთოდებს.

გარდა ამისა, სახელმძღვანელო შეგიქმნით თქვენი ორგანიზაციისა თუ სოციალური საწარმოს გრძელვადიანი მდგრადობის მისაღწევად მისი გაუმჯობესების, სრულყოფის ან შეცვლის მოტივაციას.

კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება!

ზემოქმედების გაზომვა

„მხოლოდ იმის მართვა შეიძლება, რაც იზომება...“ ძველი საქმიანი გამონათქვამი

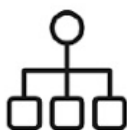
პრობლემის განმარტება

რაში მდგომარეობს პრობლემა?

რა არის პრობლემის მიზეზი?

რა უნდა იყოს სხვანაირად?

რას აკეთებენ სხვები?
რას ვაკეთებთ ჩვენ?

ზემოქმედების მოდელი

როგორ გამოიწვევს ჩვენი საქმიანობა ცვლილებას?

რა შეიცვლება, თუ ჩვენი იდეა განხორციელდება?

დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობა

ვინ არის დაინტერესებული? ვინ მიიღებს სარგებელს? ვინ გვეჭირდება?

რას ფიქრობს ეს ხალხი?

ზემოქმედების გაზომვა

რას უნდა დავაკვირდეთ იმისათვის, რომ ვნახოთ, მუშაობს თუ არა ჩვენი იდეა?

რამდენად აქტუალურია ჩვენი შედეგები?

რა მოხდებოდა ჩვენ გარეშე?

ანგარიშის ჩაბარება, გაზრება

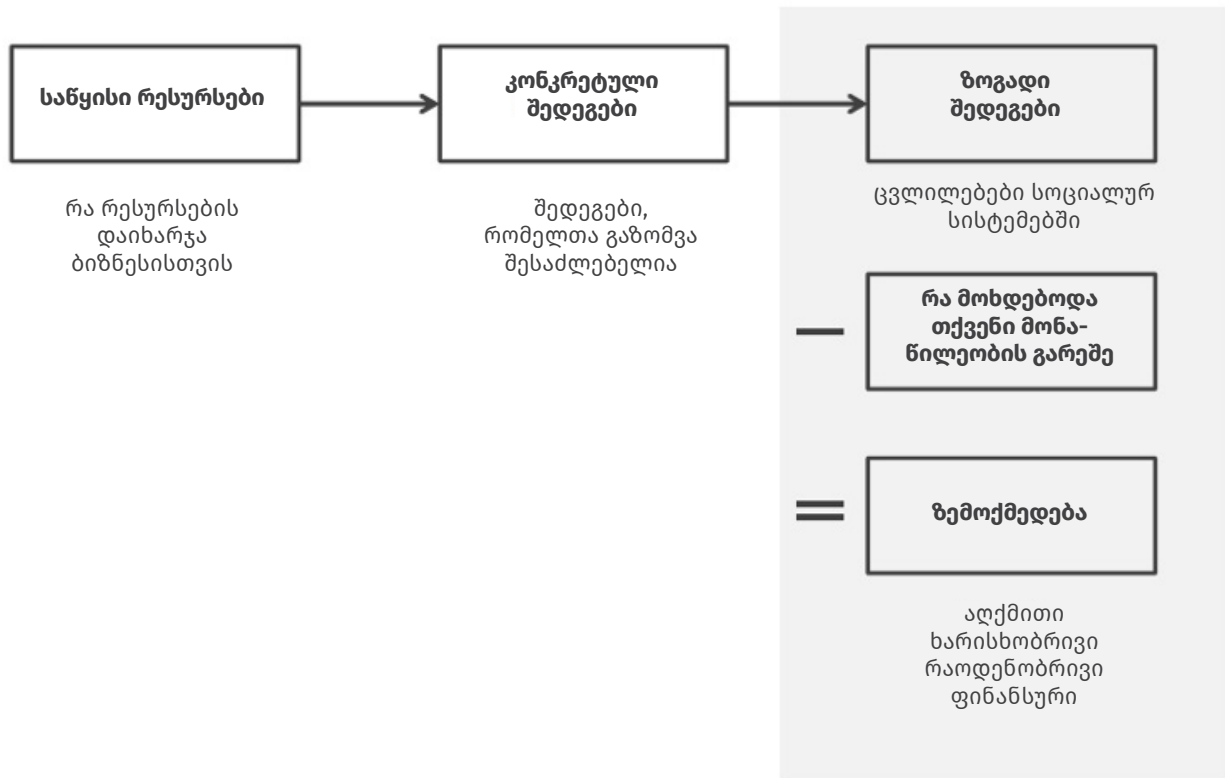
როგორ იმოქმედებს მიღებული შედეგები ჩვენს საქმიანობაზე?

როგორ უნდა მივანოდოთ სხვებს ინფორმაცია ჩვენი შედეგების შესახებ?

IPS

რატომ არის ზემოქმედების გაზომვა და მოდელირება მნიშვნელოვანი?

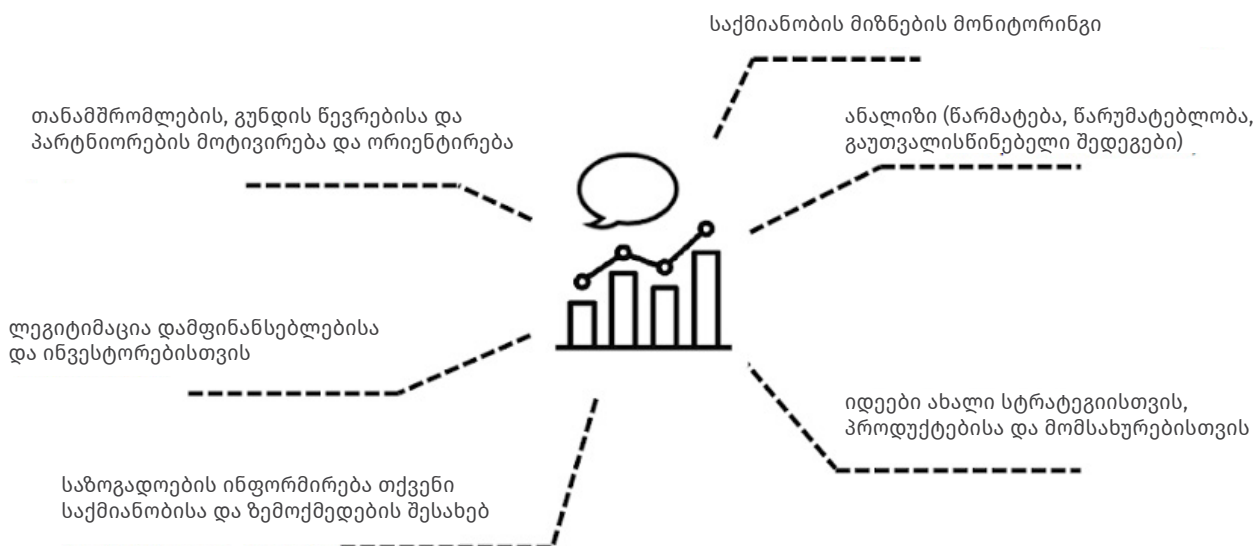
- **ზემოქმედების მოდელი ადგენს იმ ღონისძიებებს, რომლებიც ინვევენ ჯაჭვურ ზემოქმედებას გარკვეულ სამიზნე ჯგუფში (ჯგუფებში):**
 - ა. მომხმარებლებში: ვინც იხდის პროდუქტის/მომსახურების ფასს და იყენებს ამ პროდუქტს/მომსახურებას;
 - ბ. ბენეფიციარებში: ვინც სარგებელს მისი სოციალური განზომილებიდან იღებს.
- იძლევა იმის გარკვევის შესაძლებლობას, თუ რას და როგორც შეცვლის თქვენი ბიზნესი (რა საშუალებებით, საქმიანობით, ღონისძიებით, და სხვ.);
- ყველა დაინტერესებულ მხარეს შეუქმნის საერთო საფუძველს - ერთიან პოზიციას;
- ქმნის ზემოქმედების გაზომვისა და ანალიზის საფუძველს;
- ქმნის გაუმჯობესების პოტენციალისა და შესაძლო მიზნების დადგენისა და მიზნების გამორიცხვის საფუძველს.

სოციალური ზემოქმედების მქონე ორგანიზაციებს სურთ გააუმჯობესოს საარსებო გარემო საზოგადოებაში ადამიანების ერთად ცხოვრებისა და მოქმედების წესის გაუმჯობესებით. მათი მიზანია, მაგალითად:

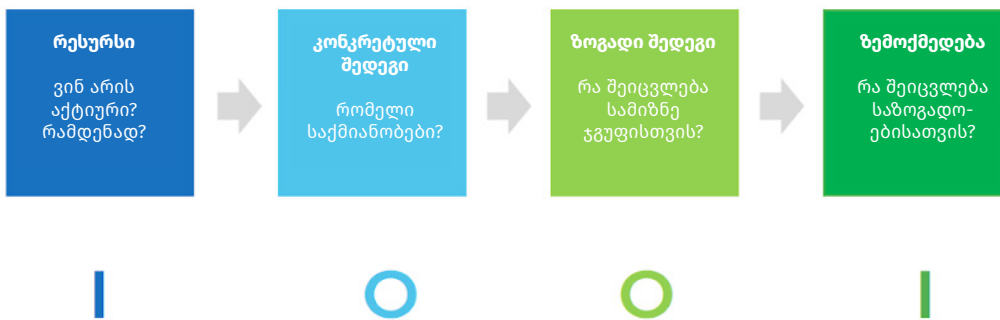
- ... ცალკეული ადამიანების ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება.
- ... განსხვავებული ჯგუფების ერთმანეთთან დაახლოება.
- ... ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება გარკვეულ სისტემებში (მაგ., რეგიონებში).
- ...სოციალური მიმართულების მქონე მდგრადი განვითარების მიზნების (მაგ., მრავალფეროვნება, განათლება) მიღწევაში საკუთარი წვლილის შეტანა.

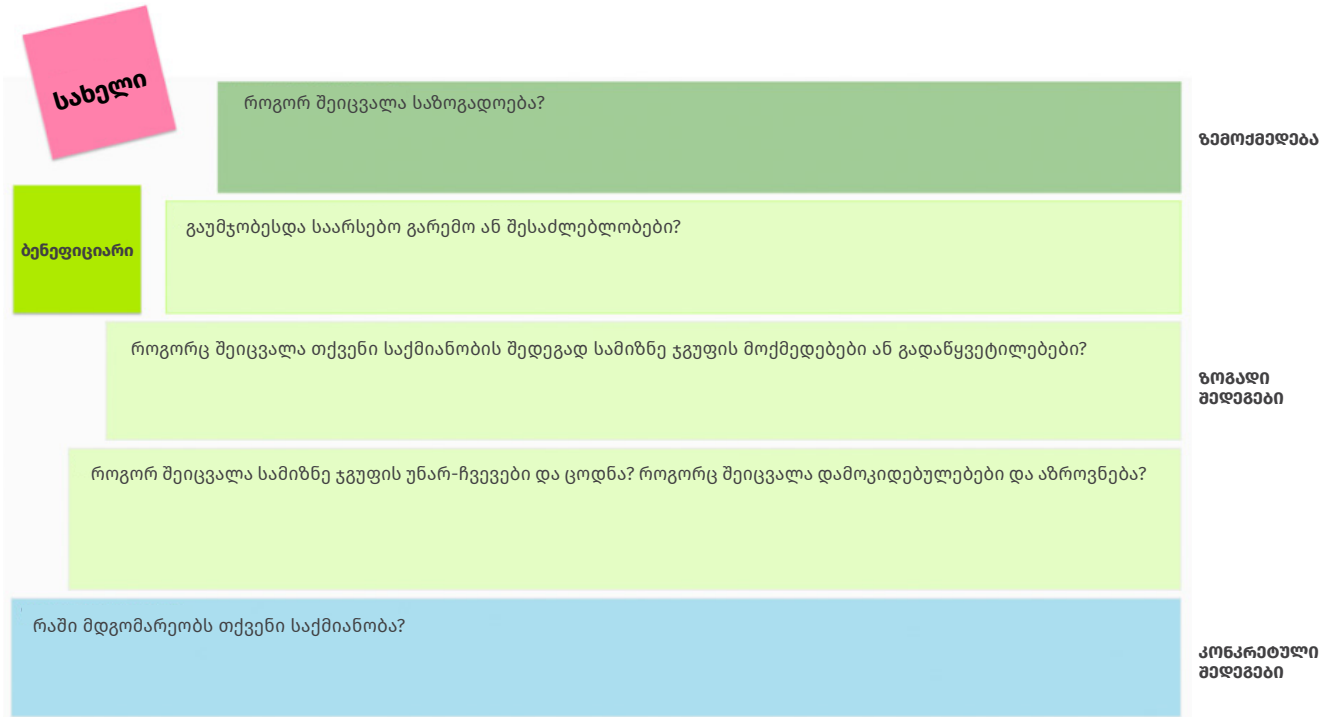
საუბარია სოციალურ ზემოქმედებაზე. არ არის საკმარისი მხოლოდ იმის განცხადება, რომ ჩვენ სოციალურ ზემოქმედებას ვახდენთ, ჩვენ ეს უნდა დავამტკიცოთ კიდევ. სწორედ აქ არის საჭირო ზემოქმედების გაზომვა. ზემოქმედების გასაზომად და მისი შედეგების გამოსაყენებლად საჭიროა დასახული მიზნების შესრულების მონიტორინგის წარმოება, არა მხოლოდ წარმატების, არამედ წარუმატებლობის გაანალიზება, გუნდისა და მხარდამჭერების მოტივირება ორგანიზაციის ხედვასთან შესაბამისობის შესანარჩუნებლად, გრძელვადიანი სტრატეგიისათვის ახალი იდეების შემუშავება, და ა.შ.

პრაქტიკული საპარჯიშო:

- განიხილეთ ქვემოთ მოცემული დიაგნოზა. **იაში მდგომარეობს თქვენი ორგანიზაციის/სოციალური საწარმოს საქმიანობის, პირობებისა და საზოგადოებასთან მუშაობის კონკრეტული შედეგები, ზოგადი შედეგები და ზემოქმედება.**
- **IOOI მოდელი: ნიშნავს ხესუხსების, კონკრეტული შედეგის, ზოგადი შედეგისა და ზემოქმედების მოდელს.**

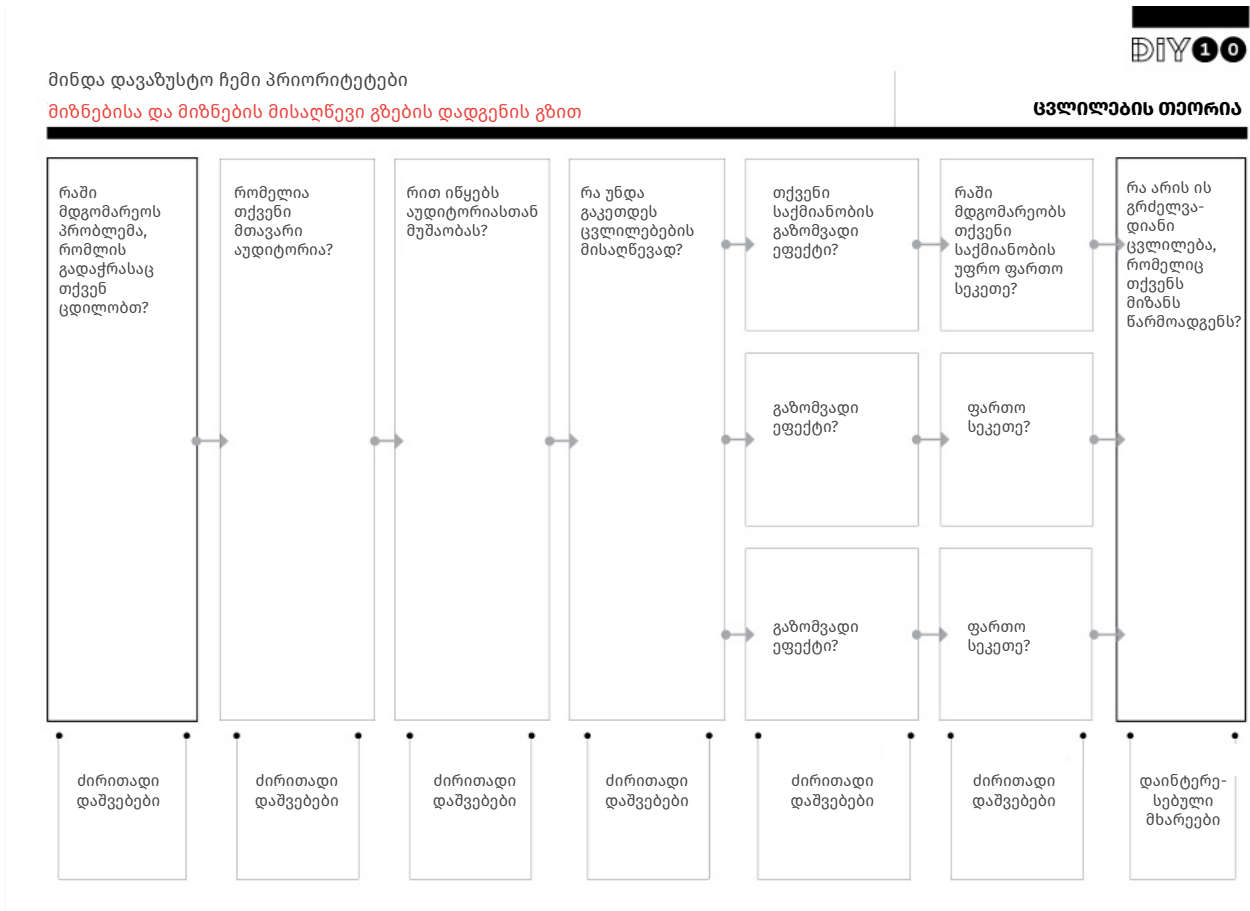

• **შეაჩჩიეთ თქვენი ორგანიზაციის/სოციალური საწახმოს ეთი პიროექტი/პროექტი/მომსახუება და უპასუხეთ სოციალური დონეზე შემოქმედებასთან დაკავშირებულ შემდეგ კითხვებს:**

- “რა მნიშვნელობა აქვს ჩემი სამიზნე ჯგუფის დონეზე მიღწეულ დადებით ცვლილებებს საზოგადოებისათვის?”
- „რა მოხდება, თუ ჩემი სამიზნე ჯგუფის დონეზე მიღწეული დადებითი ცვლილებები ყველა დაინტერესებულ პირს შეეხება?“
- „რაში მდგომარეობს შემოქმედება ჩემი რეგიონის/სოფლის „სოციალური დონეზე?““
- „რა წვლილი შეგვაქვს მდგრადი განვითარების მიზანი XXX-ს შესრულებაში?“

პრაქტიკული სავარჯიშო:

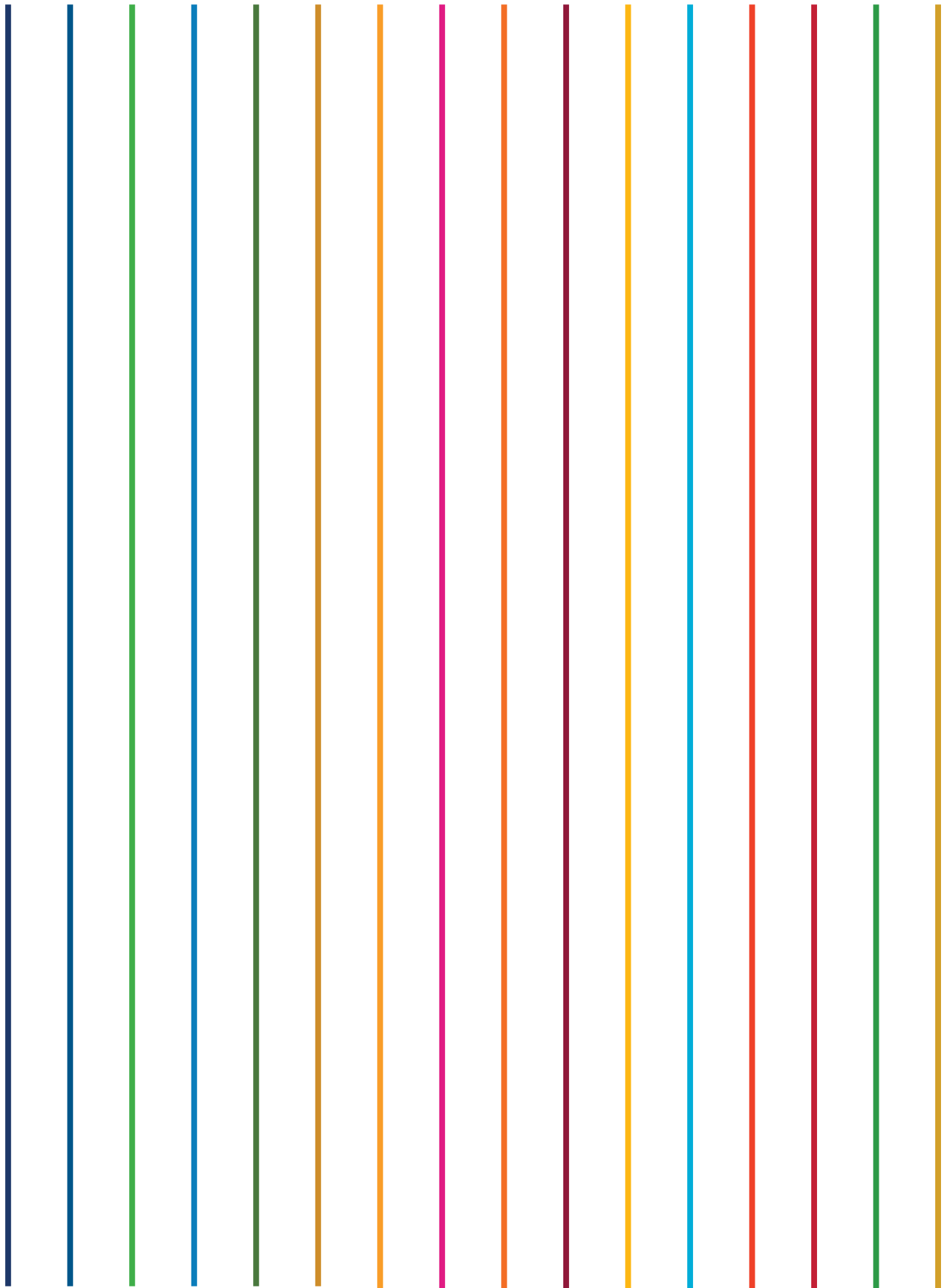
- **ზემოქმედების უკეთ და სიღრმისეულად დასაგენად გაიახეთ ცვლილებების თეოხია ქვემოთ მოყვანილი ნიმუშის მიხედვით.**

**სახელმძღვანელოს მომზადებისთვის
მადლობას ვუხდით:**

წინამდებარე სახელმძღვანელო შექმნილია ევროკავშირის მხარდაჭერით, ჰევიონური პროექტის „EU4Youth: სოციალური მეწაჩემობის ეკოსისტემის განვითარება (SEED) მწვანე ზღვისთვის საზღვრისპირა ჰევიონებში“ ფაჩვებში. მის შინააჩსზე სხუდად პასუხისმგებელია CENN და შესაძლოა, რომ იგი აჩ გამოხატავდეს ევროკავშირის შეხედულებებს.

ზემოქმედების გაზომვა

„მხოლოდ იმის მართვა შეიძლება, რაც იზომება...“
ძველი საქმიანი გამონათქვამი